كوكتەم مەرەكەسى سىزدەرمەن شۋاقتى

(باسى 1 ـ بەتتە)

كوكتەم مەرەكەسىنىڭ 2 ـ كۇنى لي يۋانيۋان "جىلجىمالى قىزمەتكە" كەزەكشى بولدى. بۇل بالنيتسا اۋماعىندا ناۋقاستارعا قارايلاسۋعا ۇقسامايدى، بۇل كۇنى شۇعىل ەمدەۋ ـ قۇتقارۋعا قاتىناسۋمەن بىرگە، ول جانە عيماراتقا جۇگىرىپ شىعىپ ـ ٴتۇسىپ، "ولقىلىقتار ىزدەيدى"، شۇعىل قۇتقارۋ ورتالىعى، امبۋلاتوريا عيماراتى، عىلىمي زەرتتەۋ عيماراتى... ٴاربىر قاباتتىڭ بارىنە بارۋ كەرەك. لي يۋانيۋاندى قۋاندىرعانى سول، 2 ـ ايدىڭ 13 ـ كۇنى ساعات 10دا كەزەكشىلىكتى العانان 2 ـ ايدىڭ 14 ـ كۇنى ساعات 14تە كەزەكشىلىك اۋىستىرعانعا دەيىن بىرنەشە عيماراتتا ارلى ـ بەرلى شاپقىلاپ تەكسەرۋ جۇرگىزگەندە، ەشقانداي ماسەلە بايقالعان جوق. "وسى رەتكى كوكتەم مەرەكەسىندە كوپشىلىكتىڭ بارلىعىنىڭ امان ـ ساۋ بولۋىن تىلەيمىن".

قىزمەت ىستەگەلى كوپ جىل بولعان لي يۋانيۋان دا قىزمەتتەستەرى سياقتى كوكتەم مەرەكەسىن ٴبىر رەت تە تولىق وتكىزىپ كورگەن ەمەس، باسىم كوپ ۋاقىتىندا قىزمەت ورنىنان تاپجىلماي ناۋقاستارعا قارايلاستى. ول جونىنەن ايتقاندا، كوكتەم مەرەكەسى كۇندەلىكتى قىزمەتكە شىعۋمەن بىردەي. بيىلعى كوكتەم مەرەكەسىنىڭ باسقا كەزدەن ۇقسامايتىنى سول، حۋبەيعا كومەككە بارىپ، اۆتونوميالى رايوننىڭ جاڭا تيپتى ايدارشا ۆيرۋس وكپە قابىنۋىن ەمدەۋ ـ قۇتقارۋ قىزمەتىنە قاتىناسقان لي يۋانيۋان جايشىلىقتاعى كۇندەردىڭ وڭاي ـ ۋسپاق قولعا كەلمەگەنىن جانە ەمدەۋ قىزمەتكەرلەرىنىڭ بورىش ـ جاۋاپكەرشىلىگىن انىعىراق سەزىنە ٴتۇستى. "مەرەكە ـ مەيرام بولعان سايىن، قىراعىلىقتى جوعارىلاتۋ كەرەك، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى ۇدايىلاندىرۋدى تىڭعىلىقتى ىستەۋ كەرەك"، ـ لي يۋانيۋان بىلاي دەدى: رۋحتى تولىق سەرپىلتىپ، كوپشىلىكپەن بىرگە بۇقارانىڭ ٴومىرى مەن سالاماتتىعىن جاقسى قورعاۋ كەرەك.

الەۋمەتتىڭ قاتىناس ٴجۇرىس ـ تۇرىسقا جايلى بولدى

☐ بايلانىس جاسۋشى: انار بۇلت/ شينجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى ۆي حۇڭپيڭ

2 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى كوكتەم مەرەكەسىنىڭ 1 ـ كۇنى تاڭەرتەڭ، ٴۇرىمجى قالاسى الەۋمەتتىك قاتىناس جىنباۋ اۆتوبۋز شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ الەۋمەتتىك اۆتوبۋز شوفەرى گۋ شياڭفىڭ جايشىلىقتاعىداي 2005 ـ جول الەۋمەتتىك اۆتوبۋزىنىڭ الدىنا ٴدال ۋاعىندا كەلدى، تازالاۋ بۇيىمدارىن الىپ، "ەتەنە سەردىگى" ـــ الەۋمەتتىك اۆتوبۋزدى ىجداعاتتىلىقپەن تازالاپ، زارارسىزداندىرا باستادى.

بىلتىر "مەملەكەتتىك ەڭبەك ەرى" اتاعىنا داڭقپەن يە بولعان گۋ شياڭفىڭ ٴار جىلى كوكتەم مەرەكەسىندە قىزمەت ورنىندا تاپجىلماي كەلەدى، اۆتوبۋز ونىڭ 2005 ـ جول الەۋمەتتىك اۆتوبۋزى جۇرەتىن جول بويىنداعى تۇرعىندارمەن قارىم ـ قاتىناس تۇعىرىنا اينالدى.

"گۋ ۇستاز، جاڭا جىلىڭىز قۇتتى بولسىن!"، "گۋ ۇستاز، كوكتەم مەرەكەڭىزدى قۇتتىقتايمىن!"... اۆتوبۋزعا شىققان جولاۋشىلار گۋ شياڭفىڭعا توقتاۋسىز جاڭا جىلدىق تىلەكتەر ايتىپ جاتتى. ول اۆتوبۋزدى جۇرگىزىپ كەلە جاتىپ: "جاڭا جىل قۇتتى بولسىن، جاڭا جىل قۇتتى بولسىن!" دەپ كۇلە جاۋاپ قاتىپ، ەسەندىك سۇراپ، اۆتوبۋزدى شاتتىق كۇلكىسىنە شومىلدىردى.

جىل سايىن كوكتەم مەرەكەسىن الەۋمەتتىك قاتىناستىڭ ٴبىرىنشى شەبىندە وتكىزۋ، گۋ شياڭفىڭ ٴۇشىن العاندا، ٴبىر ٴتۇرلى باقىت، "باس شۋجي شي جينپيڭ باقىت كۇرەستەن كەلەدى دەدى. بيىل سيىر جىلى، وگىز ەڭبەكقورلىقتىڭ، ۇلەس قوسۋدىڭ، ۇدەرە الدا ىلگەرىلەۋدىڭ سيمۆولى، مەن كومپيس وگىز رۋحىن ساۋلەلەندىرىپ، قالا حالقىنىڭ ٴجۇرىس ـ تۇرىسىنا ٴتيپتى جاقسى قىزمەت وتەپ، كوپشىلىكتىڭ ساپارىنىڭ حاۋىپسىز، جايلى بولۋىنا مۇمكىندىك جاسايمىن".

حسۋان تەكسەرۋدە "جۇمىس ورنىنان تاپجىلمادى"

☐ بايلانىس جاسۋشى: انار بۇلت / شينجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى يۋي مىڭران

"اپاي، جاڭا جىلىڭىز قۇتتى بولسىن، اۋىزدىڭىزدى اشىڭىز..." 2 ـ ايدىڭ 13 ـ كۇنى تۇستەن بۇرىن قورعانىۋ كيىمىن كيگەن شينجياڭ مەديتسينا داشۋەسىنە قاراستى 2 ـ شيپاحانانىڭ قىزۋ امبۋلاتورياسىنىڭ سەسترالار باستىعى جاڭ جيا كىشكەنتاي تاياقشانى تەكسەرۋ وبيەكتىسىنىڭ كومەكەيىنە يكەمدىلىكپەن جۇگىرتىپ ۇلگى الدى.

كوكتەم مەرەكەسى كەزىندە حسۋان تەكسەرۋدىڭ "تەكسەرتۋدى قالاعاندارى قالدىرماي تەكسەرۋ، تەكسەرۋگە ٴتيىستىلەردى قالدىرماي تەكسەرۋ" قىزمەت نىساناسىن ۆيداعداي تياناقتاندىرۋ ٴۇشىن، شينجياڭ مەديتسينا داشۋەسىنە قاراستى 2 ـ شيپاحانا 24 ساعات بويى "جۇمىس ورنىنان تاپجىلماي" حسۋان تەكسەرىپ، بۇقاراعا قولايلى قىزمەت وتەدى.

"قىزمەتتەستەرىمنىڭ بارلىعى ىرىقتىلىقپەن ٴوتىنىش ەتىپ، قىزمەت ورىندارىندا ٴوز ەرىكتەرىمەن تاباندap تۇردى". جاڭ جيا بىلاي دەدى: ادەتتەگى كۇندەر تاباندap تۇرۋدى قاجەت ەتەدى، ەرەكشە كۇندەردە جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋعا ٴتيىسپىز، ٴبىر ەمدەۋ قىزمەتكەرى رەتىندە، مەرەكە، دەمالىس كۇندەرى دەمالماۋ قالىپتى جاعداي، ـ دەدى.

"مەن كەزەكشىلىك ىستەيتىن حسۋان تەكسەرۋ تۇيىنىندە شيپاحانا دايىنداعان قىزمەتكەردىڭ الدىن الا ۆيداعداي ىستەدى". جاڭ جيا بىلاي دەپ تانىستىردى: "ۇلگى الۋ كەزىندە دالمە ـ ٴدال بولۋدى ورىنداۋ ٴۇشىن تەكسەرۋ وبيەكتىلەرىنە اۋزىن ۇلكەن اشۋدى ەسكەرتىپ قالماستان، ٴوزىم دە بارىنشا دەن قويدىم. جۇقتىرعىشتىقتى سۇركەپ ۇلگى الۋ 10 نەشە سەكوند بولعانىمەن، الايدا ٴار رەتكى ۇلگى الۋ، ٴسوز جوق، دالمە ـ ٴدال، اعاتسىز بولۋ كەرەك".

جاڭ جيا بىلاي دەدى: "سيىر جىلى ەلپەك وگىز رۋحىن ساۋلەلەندىرۋ، ٴبىز جونىنەن العاندا، جىلدام، ٴساتتى تۇردە حسۋان تەكسەرۋىن جۇرگىزۋگە شىنايى كەپىلدىك ەتىپ، بۇقارانىڭ سالاماتتىعى ٴۇشىن حاۋىپسىزدىك ساقتىق شەبىن بەكەمدەۋ بولىپ تابىلادى".

قالا تازالىعىن ۆيداعداي ىستەپ، كوكتەم مەرەكەسىن قارسى الدى

☐ بايلانىس جاسۋشى: انار بۇلت / شينجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى جاۋ يۋە

2 ـ ايدىڭ 14 ـ كۇنى تاڭ سارىندە ٴۇرىمجى قالاسى تيانشان رايونى ورتا تازالىعى تازالاۋ جانە تاسۋ اترەتىنىڭ ورتا تازالىعى جۇمىسشىسى ۋاڭ دۇڭ قوقىر ـ قوقسىقتى تازالاۋ ـ تاسۋ كولىگىن گۋاڭميڭ جولى گۋاڭميڭ سارايى عيماراتىنىڭ الدىنا توقتاتتى. شولاق كوشەگە بۇرىلىپ، تار كەڭىستىكتە كولىكتىڭ باسىن يكەمدى بۇرعان ۋاڭ دۇڭ كولىكتى "قاتار ـ قاتار ٴتىزىلىپ كۇتىپ تۇرعان" جاسىل قوقىر ـ قوقسىق شەلەگىنىڭ جانىنا ورنىقتى توقتاتتى.

كولىكتەن تۇسكەننەن كەيىن ول كولىكتىڭ جان ـ جاعىنان ەلەكترلى مەڭگەرۋ ساۋتىن الىپ شىعىپ، ماشينالى بىلىكتى مەڭگەرىپ، قوقىر ـ قوقسىق شەلەگىندەگى قوقىر ـ قوقسىقتى كولىك كەبەجەسىنە توگىپ سالدى. كوپ وتپەي نەشە ونداعان شەلەك قوقىر ـ قوقسىق تيەلىپ بولدى. ول مەڭگەرۋ ساۋتىن جيناپ، كولىگىن جۇرگىزىپ، كەلەسى قوقىر ـ قوقسىقتى تازالاۋ ـ تاسۋ تۇيىنىنە قاراي اتتاندى.

"كوكتەم مەرەكەسى كەزىندە ورتا تازالىعى جۇمىسشىسى بولعان بىزدەر قار تازالاۋمەن، تۇرمىستىق قوقىر ـ قوقسىقتى تازالاۋ ـ تاسۋمەن قارباالاس بولىپ كەتتىك! وسى بىرنەشە كۇندە ٴبىز ٴار كۇنى تاڭعى ساعات 6دان تۇستەن كەيىنگى ساعات 4 ـ 5كە دەيىن ىستەيمىز. قاراشى، ۇلكەندى ـ كىشىلى كوشەلەر تاپ ـ تازا، ادامدار كوڭىلى جايلانىپ مەرەكەنى وتكىزسە، ٴبىز وتە قۋانامىز ٴارى تابىس سەزىمىنە كەنەلەمىز"، ـ دەدى تولقىعان جۇزىنەن كۇلكى ەسكەن ۋاڭ دۇڭ.

54 جاستاعى ۋاڭ دۇڭ ورتا تازالىعى قىزمەتىمەن شۇعىلدانعان 30 جىلدان بەرى ٴار جىلى كوكتەم مەرەكەسىنىڭ بارلىعىندا دەمالمادى. ول تىلشىگە: "بيىل ۇرىمجىدە قالىپ مەرەكەنى وتكىزگەن ادامدار ٴبىرشاما كوپ، كوكتەم مەرەكەسىنە قاراعان كۇنى قوقىر ـ قوقسىق ادەتتەگى كەزبەن سالىستىرعاندا 2 ەسەدەن كوپ بولدى، جۇمىسشى دوستارىممەن بىرگە ۇزدىكسىز قايراتتانا كۇرەس جۇرگىزەمىن"، ـ دەدى.

"قالانىڭ اجارلاندىرۋشىسى رەتىندە، ورتا تازالىعى جۇمىسكەرى بولعان بىزدەر قوعامنىڭ قۇرمەتىنە بارعان سايىن بولەنىپ كەلەمىز. ٴبىز تۇرمىس كەشىرىپ جاتقان قالانىڭ جىلدان ـ جىلعا كوركەيە تۇسكەنىن كورگەنىمىزدە، وتباسىمىزداعىلاردىڭ بارلىعى ٴبىزدى وتە تۇسىنەتىن جانە قولدايتىن بولدى!"، ـ دەدى ۋاڭ دۇڭ.

ٴبىرىنشى شەپتە تاپجىلماي اماندىقتى قورعادى

☐ بايلانىس جاسۋشى: انار بۇلت / شينجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى سۇي يۇنيان

2 ـ ايدىڭ 15 ـ كۇنى ساعات 11دە اۆتونوميالى رايوندىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەڭگەرمەسى قاتىناس ساقشى باس اترەتى جوعارى دارەجەلى تاس جول تارماق اترەتى ٴۇرىمجى باتىس ۇلكەن اترەتىنىڭ حالىق ساقشىسى سەرىك قايىم قاراستى وڭىرىندە جولدا مىندەت اتقارىپ، ارى ـ بەرى قاتىناعان اۆتوكولىكتەرگە قارقىندى باسەڭدەتىپ باياۋ ٴجۇرۋدى ەسكەرتتى. "بۇگىن قاراستى وڭىردە قاتىناعان كولىكتەر ٴبىرشاما كوپ، كەزەكتە G30 ليانيۋنگاڭ ـ قورعاس جوعارى قارقىندى تاس جولى تۋتۇنحى اقى الۋ پۋنكتىنەن سانيىڭ قىزمەت وتەۋ اۋماعىنا دەيىنگى ارالىقتا تۇمان بار، كوپشىلىككە حاۋىپسىزدىككە كوڭىل ٴبولۋدى، البەتتە جول وزگەرتۋدى ەسكەرتۋگە تۋرا كەلەدى"، ـ دەدى ول.

كوكتەم مەرەكەسى دەمالىسى كەزىندە جوعارى قارقىندى تاس جول قاتىناس ساقشىلارى باستان ـ اياق قىزمەت ورىندارىنان تاپجىلماي اماندىقتى قورعادى. سەرىك قايىم بىلاي دەدى: وسى كۇندەرى قاراستى وڭىردەگى تاس جولدار حاۋىپسىز، ىركىلىسسىز بولدى، تەك ٴبىر ٴبولىم جول بولىكتەرىندە عانا تاڭەرتەڭ، كەشتە تۇمان بار، كەشە كەشتە باتىس ۆوكزال ايقاسپالى كوپىرىنىڭ ماڭىندا بولماشى بۇرقاسىن بولدى، قاتىناستا اسا زور ىقپال كورسەتكەن جوق.

كوكتەم مەرەكەسىنىڭ العاشقى كۇنى تاڭ سارىدە سەرىك قايىم مىندەت اتقارعان كەزدە ٴبىر اۆتوكولىكتىڭ قيىندىقتا قالعاندىعىن كوردى. شوفەر ما X ۋاقىتشا جۇمىسى شىعىپ قالعاندىعى سەبەپتى اۆتوكولىگىن جول بويىنداعى اشىق وڭىرگە توقتاتقان ـ دى. كولىكتى جۇرگىزەر كەزدە اۆتوكولىك وتىرعىسىنا مۇز قاتىپ، دوڭگەلەگى تايىپ قوزعالا الماي قالادى. سەرىك قايىم قىزمەتتەستەرىمەن بىرگە دەرەۋ كۇرەك جانە اۆتوكولىك سۇيرەيتىن ارقان الىپ كەلىپ، اۆتوكولىكتىڭ استىنا ٴۇيىلىپ قالعان قاردى تازالاپ، ساقشى كولىگىمەن كولىكتى قار ٴۇيىندىسىنەن تارتىپ شىعارادى.

"ساقشى اۆتوكولىگىنە ىلگەكتى سىم، اۆتوكولىك سۇيرەيتىن ارقان، كوتەرگىش، شەلەك سياقتى كومەكتەسۋ ـ قۇتقارۋدا ۇنەمى ىستەتىلەتىن كەرەك ـ جاراقتاردىڭ بارلىعى سەپتەلگەن، بۇقارانى ۋايىمنان ارىلتىپ، قيىنشىلىعىن شەشۋگە قاشاندا ٴازىرمىز"، ـ دەدى سەرىك قايىم.

"تۇنىق سۋ، جاسىل تاۋ ـ باعالى بايلىق" ۇستانىمىن امالياتتا ايگىلەپ، "ەڭ كورىكتى قارلى قالا" تۇلعالايمىز

ـــ التاي ايماقتىق پارتكومىنىڭ شۋجيى جاڭ يانمەن سۇحبات

قۇزىرلى سۇحبات

☐ انار بۇلت/شينجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى جاڭ تيڭ

"13 ـ بەسجىلدىقتا" قايىرىلا قاراساق، التاي ايماعى قانداي ناتيجەلەرگە قول جەتكىزدى؟ "14 ـ بەسجىلدىق" مەزگىلىندە التاي ايماعى قايسى جاقتارعا كۇش سالادى، ىلگەرىلەتەتىن نەگىزگى ٴتۇيىن، كورنەكتى قىزمەتتەر قايسىلار؟ ساياحات كاسىبىن نەگىزگى تۇلعالىق كاسىپ سالاسى ەتكەن ايماق رەتىندە، قايتكەندە كورىنىسى كوركەم تۇنىق سۋ، جاسىل تاۋدى ٴتىپتى دە قۇندى باعالى بايلىققا اينالدىرۋعا بولادى؟ جۋىقتا ٴتىلشى التاي ايماقتىق پارتكومىنىڭ شۋجيى جاڭ يانمەن سۇحباتتاستى.

جاسىل ٴتۇس التايدىڭ ەڭ اجارلى تۇسىنە اينالدى

"'13 ـ بەسجىلدىق' مەزگىلىندە ٴبىز جاڭا داموۋ ۇستانىمىن تىڭعىلىقتى دايەكتىلەندىرىپ، شينجياڭدىڭ ساياحات ارقىلى گۇلدەندىرۋ ستراتەگيالىق ورايىن مىقتى يگەرىپ، 'ساياحات كاسىبىن نەگىزگى تۇلعا ەتىپ، 1 ـ كاسىپتى ىلگەرىلەتۋگە، 2 ـ كاسىپتى كوتەرۋگە' تاباندى بولىپ، ساياحات كاسىپ سالاسىن، وسى زامانعى اۋىل شارۋاشىلىعىن، شەكارا وتكەل ەكونوميكاسىن كۇش سالا وركەندەتتىك. 500 مىڭ مۇلىق جۇڭگوشا شياگەرلىك ٴشوپ ٴدارى بازاسىن، 500 مىڭ مۇلىق شىرىندى جەمىس بازاسىن، 2 ميلليون مۇلىق جەم ـ ٴشوپ بازاسىن قۇرۋدى جەدەلدەتىپ، '10 مىڭ تۇيە'، '10 مىڭ ەسەك'، '10 مىڭ سيىر' جانە جىلقى كاسىپ سالاسى باقشاسى سياقتى كاسىپ سالاسى نىساندارىن اتقارۋدى باستاپ، 'سيىر، قوي، جىلقى، تۇيە، ەسەك، سۋ، جايلىم، ٴدارى ـ دارمەك، جەمىس ـ جيدەك، ٴسۇت' 10 ۇلكەن ەرەكشە ابزال كاسىپ سالاسىن كۇش سالا تۇلعالايمىز، داموۋ ساپاسى ٴتيپتى دە جوعارى، تەبەنى ٴتيپتى دە كۇشتى، ٴتيپتى دە باياندى بولادى"، ـ دەدى جاڭ يان.

جاڭ يان مىنالاردى ٴبىلدىردى: "3 ٴىرى قامال الۋ شايقاسىن" ۆيداعداي جۇرگىزۋ بارىسىندا التاي ايماعى كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شايقاسىن بۇرىن بولماعان جوعارى دەڭگەيدە جانە تەبىنمەن ىلگەرىلەتتى، شىڭگىل، جەمەنەي 2 كەدەي اۋداننىڭ كەدەيلىك قالپاعىن ٴساتتى الىپ تاستادى، "وقيتىن مەكتەبى بولۋ، ەڭبەگىنىڭ جەمىسىن كورۋ، ەمدەلەتىن شيپاحاناسى بولۋ، قارتايعاندا كۇتىمدەلەتىن ورنى بولۋ، تۇراتىن باسپاناسى بولۋ" سىندى تاماشا تىلەكتەر قازىر ٴبىر ـ بىرلەپ امالياتقا اينالىپ، ٴار ۇلت بۇقاراسى شىن جۇرەكتەن پارتياعا العىس ايتىپ، پارتيانىڭ سوزىنە قۇلاق اسىپ، پارتياعا ىلەستى.

"ٴبىز لاستانۋدىڭ الدىن الۋ جانە ونى وڭاۋدان قامال الۋ شايقاسىن باتىل، ۆيداعداي جۇرگىزىپ، تىڭ جەر اشپاۋ، كەن اشپاۋ، سۋ ـ ەلەكتر ستانسياسىن اشپاۋ سىندى '3 تى اشپاۋ' ەكولوگيانى قورعاۋ قىزىل سىزىعىن، تومەنگى شەگىن بەلگىلەپ، ەرتىس وزەنى الابىنداعى تاۋ، سۋ، ورمان، اتىز، كول، جايلىم ەكولوگياسىن قورعاۋ، قالپىنا كەلتىرۋ ينجەنەرياسى سياقتى ٴتۇيىندى ەكولوگيالىق نىساندارىن باستاپ اتقارىپ، ەكولوگيالىق ورتانىڭ باياندى جاقسارۋىن جەبەدىك، تاۋ ـ وزەندەر جاسىل جەلەك جامىلىپ، كورىنىسى ٴتىپتى دە اسەم بولىپ، جاسىل ٴتۇس التايدىڭ ەڭ اجارلى تۇسىنە اينالدى"، ـ دەيدى جاڭ يان.

"6635" ستراتەگيالىق جولىن زور كۇشپەن اتقارامىز

جاڭ يان مىنالاردى ٴبىلدىردى: "14 ـ بەسجىلدىق" مەزگىلىندە التاي ايماعى "ساياحات كاسىبىن نەگىزگى تۇلعا ەتىپ، 1 ـ كاسىپتى ىلگەرىلەتۋ، 2 ـ كاسىپتى كوتەرۋ" داموۋ جەلىسىنە تاباندى بولىپ، "6635" ستراتەگيالىق جولىن زور كۇشپەن اتقارادى.

ٴبىرىنشى "6" شەشۋشى ٴمان الادى، مەڭزەيتىنى 6 ۇلكەن قارجى قوسۋ سالاسى بولىپ، باستىسى، ٴىرى ساياحات، ٴىرى قاتىناس، ٴىرى ەكولوگيا، ٴىرى اۋىل شارۋاشىلىعى، ۇلكەن ساندى مالىمەت، زور سالاماتتىق سىندى 6 ۇلكەن سالاعا ٴونىمدى قارجى قوسۋ ٴورىسىن ۇزدىكسىز كەڭەيتۋ ارقىلى جوعارى ساپالى داموۋدىڭ تەبىنى مەن ساپاسىن جاپپاي جوعارىلاتامىز.

ەكىنشى "6" نەگىز سانالادى، مەڭزەيتىنى 6 ۇلكەن نەگىزدى بەكەمدەۋ ينجەنەرياسى بولىپ، باستىسى، قوعام ورنىقتىلىعى، ۇلتتار ىنتىماعى، شينجياڭدى مادەنيەتپەن نارلەندىرۋ، وقۋ ـ اعارتۋدا قۋاتتى ايماق قۇرۋ، اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۋ، قالانى جاڭالاۋ سىندى 6 ۇلكەن نەگىزدىك ينجەنەريانى انىعۇرلىم بەكەمدەۋ ارقىلى باياندى تىنىشتىقتىڭ نەگىزگى ساتىداعى نەگىزىن جاپپاي بەكەمدەيمىز.

ٴبىر "3" وزەك سانالادى، مەڭزەيتىنى 3 ٴىرى تىرەكتى كاسىپ سالاسى بولىپ، باستىسى، وسى زامانعى ساياحات كاسىبى، وسى زامانعى ەگىن، مال شارۋاشىلىعى، شەكارا وتكەلى ەكونوميكاسى سىندى 3 ٴىرى تىرەكتى كاسىپ سالاسىن داميتۋ، زورايتۋ ارقىلى وڭىرلىك ەكونوميكانى ارتتىرۋدىڭ قوزعاۋشى كۇش قاينارىنىڭ جوعارى جىلدامدىقتاعى قوزعالتقىشىن جاپپاي ورناتامىز.

ٴبىر "5" نىسانا سانالادى، مەڭزەيتىنى "663"نىڭ ٴتۇرلى قىزمەتتەرىن ۆيداعداي ىستەۋ نەگىزىندە، التاي ايماعىن مەملەكەتتىك ەكولوگيالىق وركەنيەت قۇرىلىسىنداعى ۇلگى كورسەتۋ رايونى، مەملەكەتتىك تۇتاس وڭىرلىك ساياحاتتان ۇلگى كورسەتۋ رايونى، مەملەكەتتىك قار ـ مۇز كاسىپ سالاسىندا جاڭالىق اشا داموۋدان ۇلگى كورسەتۋ رايونى، مەملەكەتتىك قوعام اماندىعىن جاپپاي جونگە سالۋدا ۇزدىك ايماق، مەملەكەتتىك ۇلتتار ىنتىماعى، العاباسارلىعىنداعى ۇلگى كورسەتۋ رايونى ەتىپ قۇرۋعا قۇلشىنىپ، ٴتيپتى دە تىنىش، كوركەم، باقىتتى جاڭا التاي قۇرىپ شىعامىز.

شينجياڭدى ساياحات ارقىلى گۇلدەندىرۋ ستراتەگياسى ٴۇشىن التاي ۇلەسىن قوسامىز

التاي ايماعى ەكولوگيانى ماڭداي الدى ورىنعا قويىپ، جاسىل داموۋعا تاباندى بولىپ، "تۇنىق سۋ، جاسىل تاۋ ـــ باعالى بايلىق، مۇزدى القاپ، قارلى دالا دا قىمباتتى بايلىق" ۇستانىمىن بەرىك ورناتىپ، مول ساياحات بايلىق ابزالدىلىعىنا سۇيەنىپ، بايلىق تيىندەگى ۇتىمسىز ەكونوميكالىق داموۋ تاسىلىنە وزگەرىس جاساپ، "ساياحات كاسىبىن نەگىزگى تۇلعا ەتىپ، 1 ـ كاسىپتى ىلگەرىلەتۋ، 2 ـ كاسىپتى كوتەرۋ" داموۋ جەلىسى بويىنشا ساياحات كاسىبىن نەگىزگى تۇلعالى كاسىپ سالاسى ەتكەن ايماققا اينالدىرامىز.

"ٴبىز شينجياڭدى ساياحات ارقىلى گۇلدەندىرۋ ستراتەگيالىق ورايىن مىقتى يگەرىپ، اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ التايعا قويعان 'جوسپاردى ۆيداعداي جاساۋ، جەلى قۇرۋ، ماركا جاراتۋ، ۇگىتتەۋدى ـ تانىستىرۋدى ۆيداعداي ىستەۋ، كاسىپ سالاسىنا جەتەكشىلىك ەتۋ' سىندى 5 ٴتۇيىندى تالابى بويىنشا ۇلكەن قاناس كورىنىس ٴوڭىرى جوسپارىن اتقارىپ، 'ٴۇش ورامدى N اينالما' جاز ماۋسىمىندىق ساياحات جەلىسىن، ٴوز اۆتوكولىگىمەن ساياحاتتاۋ سارا لەنيا جەلىسىن جولعا قويىپ، التاي ـ كوكتوعاي ـ جۇڭدۇڭ تەمىر جولى، التاي ـ قوم تاس جولى، تەرەكتى ـ جالدىڭ ٴۇيى تاس جولى سياقتى ساياحات ماڭىزدى جولدارىنىڭ تۇتاس جەلىسىن تۇتاستىردىق"، ـ دەدى جاڭ يان.

التاي ايماعى اۆتونوميالى رايوننىڭ قىس ماۋسىمىنداعى قار ـ مۇز ساياحاتى ەكونوميكاسىن داميتۋ وزەكتى رايونى سىندى ورنىن تۇراقتاندىرۋىن مىقتى يگەرىپ، دۇنيە جۇزىندەگى ماڭداي الدى قار ـ مۇز بايلىعى ابزالدىلىعىن تياناق ەتىپ، ورەلى باستامامەن قار ـ مۇز ٴىرى رايونى جوباسىن جاساپ، "4 اۋماق، ٴبىر بەلدەۋ" قىسقى ساياحات جەلىسىن جولعا قويىپ، ەل ىشىندە تەڭىز دەڭگەيى پارقى ەڭ زور كوكتوعاي حالىقارالىق شاڭعى الاڭىن، مەملەكەتىمىزدەگى بىردەن ـ ٴبىر قالاداعى قار شاڭعى الاڭى ـــ گەنەرال تاۋى قار شاڭعى الاڭىن قۇرىپ، ازيادعى كولەمى ەڭ ۇلكەن، قار ساپاسى ەڭ جاقسى ەكى اشا حالىقارالىق قار شاڭعى دەمالىس رايونى قۇرىلىسىن باستادىق، كوكتوعاي حالىقارالىق قار شاڭعى الاڭى، گەنەرال تاۋى قار شاڭعى الاڭى، سارقوبى دالالىق قار شاڭعى الاڭى مەملەكەت قۇراماسىنىڭ قىسقى قار ٴۇستى ويىن تۇرلەرىنە جاتتىعۋ بازاسى قاتارىنا ەندى. "تازا قاناس، قارلى قالا التاي" وزەكتى ماركاسى، "ادامزاتتىڭ شاڭعى تەبۋى باستالعان جەر" سىندى مادەنيەت ماركاسىنىڭ، جاسىل تاۋ، تۇنىق سۋ، قار جامىلىپ، مۇز قۇرسانعان ەكولوگيا ماركاسىنىڭ اتاعى بارعان سايىن تانىلىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى ۇدايىلاندىرۋ جاعدايىندا التايدىڭ قىسقى ساياحاتى ٴتيىمسىز جاعدايدا ارتۋدى جۇزەگە اسىردى.

"كەلەسى قادامدا ٴبىز ساياحات كاسىبىنىڭ نەگىزگى تۇلعالىق ورنىنان اۋىتقىماۋعا تاباندى بولىپ، جوبانى كەمەلدەندىرۋ جاعىندا جالعاستى كۇش سالىپ، ۇگىتتەۋ، تيجارات جاعىنا دەن قويىپ، بۇقاراعا تيىمدىلىك جاساۋ جاعىنا بار كۇشىمىزدى سالىپ، شينجياڭدى ساياحات ارقىلى گۇلدەندىرۋ ستراتەگياسى ٴۇشىن التاي ۇلەسىن قوسامىز"، ـ دەدى جاڭ يان.